

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

21. november 2005

/2004-222-154

/EBST/sml

Kommissionens forslag til rådsbeslutning om indførelse af endelige antidumpingforanstaltninger på import af opdrætslaks fra Norge.

Resumé

Kommissionen har tilbage i 2004 og starten af 2005 forsøgt at indføre beskyttelsesforanstaltninger på import af opdrætslaks fra Norge i form af tariffkvoter, men har måttet opgive sådanne bl.a. efter dansk og fransk indbringelse af beslutningen for Rådet. I april 2005 indførte Kommissionen en foreløbig antidumpingtold, der den 1. juli 2005 blev afløst af en mindstepris. Kommissionen har den 16. november 2005 fremsat udkast til forslag om endelige antidumpingforanstaltninger på import af opdrætslaks. Der lægges i forslaget op til en fortsættelse af mindsteprissystemet for en periode på 5 år.

Et endeligt forslag forventes vedtaget på et senere rådsmøde. Senest den 22. januar 2006 skal Kommissionen offentliggøre, om der indføres endelige antidumpingforanstaltninger.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har på basis af klager fra et fåtal af skotske og irske lakseproducenter om påstået dumping fra Norge arbejdet for at indføre restriktioner ved import af laks fra Norge. Kommissionen har tilbage i 2004 og starten af 2005 forsøgt at indføre beskyttelsesforanstaltninger i form af tariffkvoter, men har måttet opgive sådanne bl.a. efter dansk og fransk indbringelse af beslutningen for Rådet. I april 2005 indførte Kommissionen en foreløbig antidumpingtold, der den 1. juli 2005 blev afløst af en mindstepris.

Ifølge antidumpingforordningen skal Kommissionen senest 9 måneder efter iværksættelsen af midlertidige foranstaltninger fremsætte forslag til endelige foranstaltninger, som skal vedtages af rådet med simpelt flertal. Kommissionens udkast til forslag af 16. november 2005 om endelige foranstaltninger lægger op til en fortsættelse af mindsteprissystemet for en periode på 5 år. Forslaget er fremsat med hjemmel i EU-Traktatens artikel 133.

Forslaget omfatter:

- Fortsættelse af mindsteprissystemet
- Opkrævning af et garantibeløb, der tilbagebetales, hvis det påvises, at mindsteprisen er overholdt.

- Fastholde mindsteprisen på 2,80 euro/kg fersk laks med mulighed for løbende at vurdere denne pris i forhold til markedsudviklingen og ændringer i de norske produktionsomkostninger.

Udkast til forslag om endelige foranstaltninger skal drøftes på møde i antidumpingkomiteen den 1. december 2005. Kommissionen lægger særligt op til en drøftelse af tre konkrete tekniske elementer, som afhængig af medlemslandenes holdninger, kan komme til at indgå i et endeligt forslag eller tages ud af det foreløbige udspil fra Kommissionen. Det drejer sig om:

- Hvorvidt norske producenter, der ikke har samarbejdet i undersøgelsen af dumping, skal pålægges en højere told.
- En justering af mindstepriser på filet og portioner efter dansk anmodning, således at tredjelande ikke opnår en omkostningsfordel ved forarbejdning af fersk laks.
- Pålæggelse af en ekstratold, som tilbagebetales, hvis det påvises, at mindsteprisen er overholdt. Dette af hensyn til at sikre foranstaltningens effektivitet. Hvis der reelt er betalt en lavere pris end mindsteprisen, udlignes denne forskel ved at tilbageholde indbetalt ekstratold.

Et endeligt forslag forventes vedtaget på et senere rådsmøde. Senest den 22. januar 2006 skal Kommissionen offentliggøre, om der indføres endelige antidumpingforanstaltninger.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke været hørt i sagen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen finder ikke, at beslutningen har betydning i forhold til nærhedsprincippet. Regeringen deler denne opfattelse.

4. Gældende dansk ret

Beslutningen omhandler alene EU-ret.

5. Høring

Sagen er løbende blevet drøftet i Handelspolitisk Specialudvalg, hvor der har været støtte til regeringens linie.

Sagen er ligeledes løbende blevet drøftet med Dansk Fisk og Danmarks Fiskeeksport Forening, som repræsenterer forarbejdningsindustrien. Danmark har som storimportør af fersk laks fra Norge til henholdsvis forarbejdning og reeksport til Sydeuropa stor interesse i at kunne operere på et frit marked. Da der tegner sig et markant flertal for forslaget, er det industriens holdning, at man vil kunne leve med de lavest mulige mindstepriser på fersk laks forudsat, at der som minimum sikres lige konkurrencevilkår for forarbejdede produkter, såfremt verdensprisen falder under mindsteprisen. Man ønsker dermed, at mindsteprisen på forarbejdede varer (filet og portioner) fastsættes på et passende niveau, således at den

norske forarbejdningsindustri adgang til lavere råvarepriser ikke udkonkurrerer den danske forarbejdningsindustri inden for filet og portionsprodukter. I modsat fald risikerer den danske forarbejdningsindustri at blive udkonkurreret af tredjelands både på ferskvaremarkedet og på markedet for forarbejdede produkter.

6. Andre landes holdninger

Der har blandt medlemslandene været et flertal for at finde en langvarig løsning, der kan beskytte EU's producenter uden at skade EU's forarbejdningsindustri. Der har således ikke været flertal for at indføre en foreløbig antidumpingtold, da det vil medføre, at der tages penge ud af markedet til skade for forarbejdningsindustrien, mens indførelsen af mindstepriser medfører, at pengene bliver i sektoren og i langt mindre omfang risikerer at skade forarbejdningsindustrien. Et markant flertal af medlemslandene har dermed kunnet støtte, at Kommissionen den 1. juli 2005 erstattede den foreløbige antidumpingtold med et mindsteprissystem. Det er vurderingen, at der også vil være et klart flertal for en fortsættelse af mindsteprissystemet.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark har i hele sagsforløbet talt for frihandel og været yderst skepsis overfor Kommissionens konklusioner. Der har særligt fra dansk side været rejst stor tvivl om Kommissionens beregningsgrundlag og mangelfulde analyse af Fællesskabets interesse, herunder det økonomiske forhold, at EU's forarbejdningsindustri med godt 8.000 beskæftigede er væsentlig større end EU's opdrætssektor, hvor godt 200 personer er beskæftiget.

Fra dansk side er det fortsat holdningen, at laksemarkedet bør være frit, men da det vurderes overvejende sandsynligt, at Kommissionen kan opnå et markant flertal blandt medlemslandene til indførelse af endelige antidumpingforanstaltninger, vil man fra dansk side arbejde for at opnå det bedst mulige resultat for den danske forarbejdningsindustri.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Beslutningen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det foreliggende forslag eller et revideret forslag, hvor der er taget højde for de danske synspunkter, vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser, såfremt verdensmarkedsprisen er højere end mindstepriserne. De samfundsøkonomiske konsekvenser i det tilfælde, hvor verdensmarkedsprisen er under mindsteprisen, vil afhænge af den konkrete forskel i priserne. Ved væsentlige forskelle i priserne kan det ikke udelukkes, at det vil få negativ effekt for produktion, eksport og beskæftigelsen i lakseerhvervet.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

I forbindelse med forelæggelsen den 3. juni 2005 af Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 6. juni 2005 har økonomi- og erhvervsministeren orienteret om sagen. Endvidere har Folketingets Europaudvalg den 14. juni 2005 modtaget et notat om EU's antidumpingregler og status i laksesagen.